

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Квітень 2021 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 22
Департамент статистики та звітності

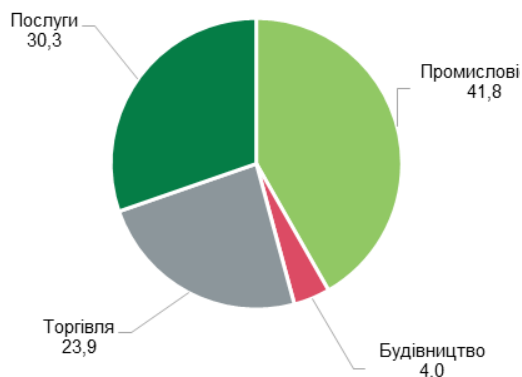
Головне

Посилення карантинних обмежень та зростання невизначеності для бізнесу призвело до послаблення ділової активності підприємств – **індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у квітні знизився до 46.9** (у березні – 51.4).

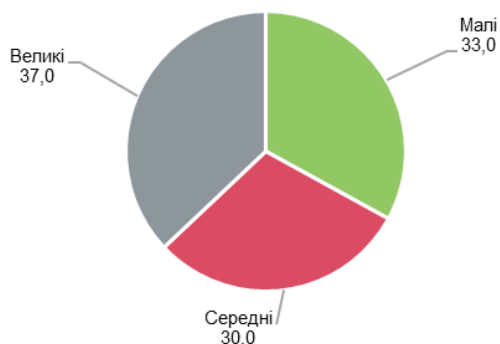
- Респонденти промисловості, торгівлі та сфери послуг погіршили оцінки щодо результатів своєї діяльності, найсильніше – сфери послуг, які найбільше відчули наслідки посилення карантинних обмежень.
- Водночас, на тлі сезонного поживлення діяльності та збільшення інвестиційного попиту у сфері житлового будівництва, будівельні компанії, вперше після вересня 2019 року, оптимістично оцінили економічні перспективи своєї діяльності.
- Підприємства всіх секторів прогнозують зростання цін на власну продукцію/послуги на тлі подорожчання сировини і товарів постачальників та поки не очікують на збільшення чисельності своїх працівників.

Паспорт вибірки

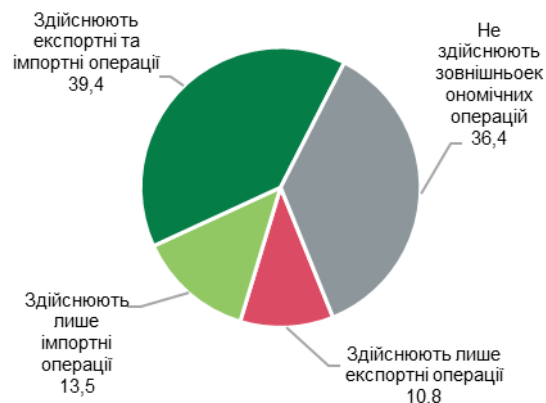
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

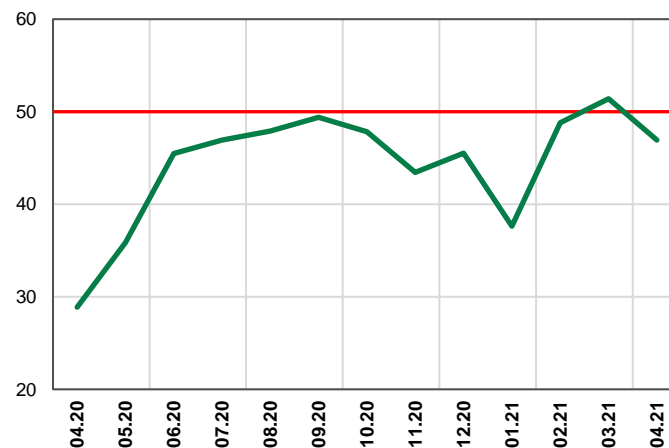
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 05 – 23 квітня 2021 року
- Опитано всього: 297 підприємств
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у квітні порівняно з березнем

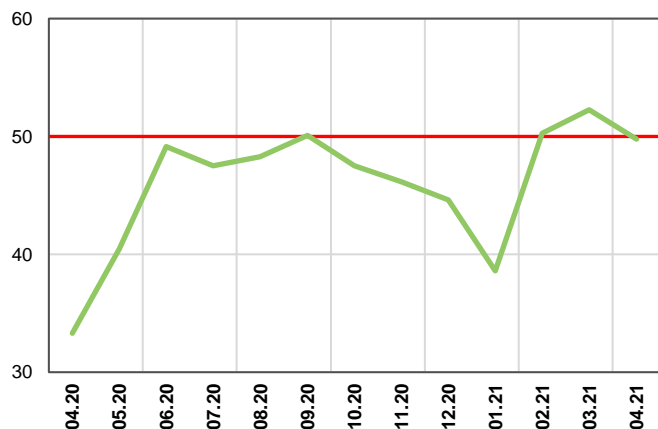
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2019 рік), %	Дифузійний індекс		
		Березень 2021	Квітень 2021	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	32,7	52,3	49,8	-2,5
Будівництво	4,7	40,6	51,5	+10,8
Торгівля	22,0	52,2	48,9	-3,3
Послуги	40,7	51,4	43,0	-8,4
ЮДА (в цілому по Україні)	X	51,4	46,9	-4,5

Індекс очікування ділової активності

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

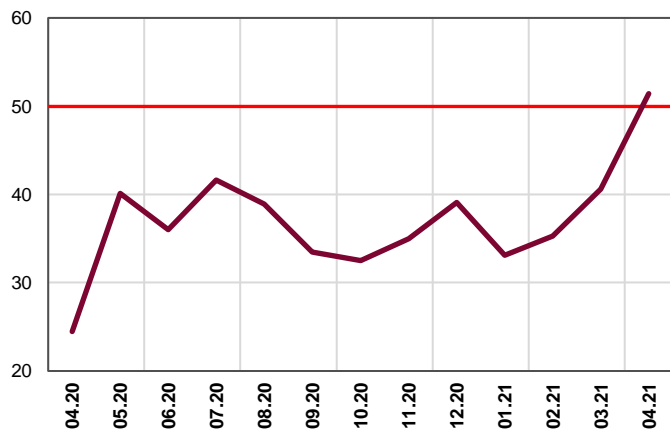
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

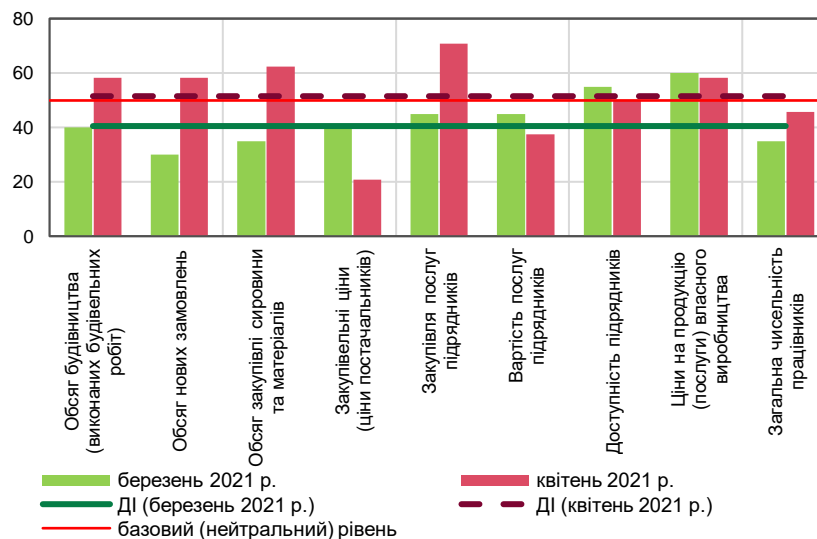
- Респонденти промисловості, після двох місяців оптимізму, знову **погіршили очікування щодо результатів діяльності своїх підприємств**. ДІ сектору у квітні **знизився до 49.8** (у березні – 52.3).
- Очікувалося значне зростання цін на сировину та матеріали, а також на власну продукцію: ДІ – 14.1 та 69.0 (у березні – 17.9 та 70.2).
- **Посилились очікування щодо скорочення чисельності працівників**: ДІ – 47.2 (у березні – 49.1).
- Водночас, зберігаються позитивні оцінки як щодо обсягів виготовлення продукції, так і щодо обсягів нових замовлень на продукцію: ДІ – 57.3 та 53.2 відповідно (у березні – 57.8 та 61.5). Обсяги нових експортних замовлень, за оцінками респондентів, залишатимуться на поточному рівні: ДІ – 50.0 (у березні – 53.9).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

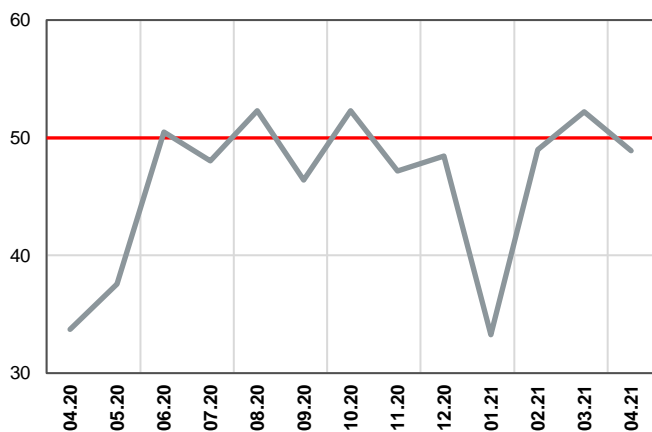
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

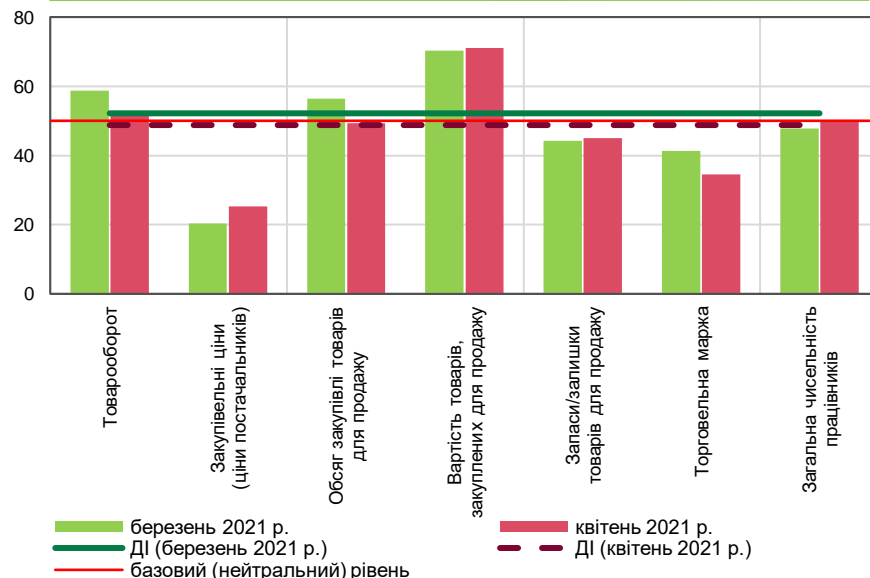
- Попри загальне погіршення очікувань в інших секторах, **дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва, вперше після вересня 2019 року, перетнув нейтральний рівень і зріс до 51.5** (у березні – 40.6).
- Підприємства сектора очікують збільшення обсягів виконання будівельних робіт, нових замовлень, закупівлі послуг підрядників, сировини та матеріалів: ДІ – 58.3, 58.3, 70.8 та 62.5 відповідно (у березні – 40.0, 30.0, 45.0 та 35.0).
- Очікується підвищення цін на продукцію (послуги) власного виробництва на тлі посилення очікувань підприємств щодо зростання цін постачальників та вартості послуг підрядних організацій: ДІ – 58.3, 20.8 та 37.5 відповідно (у березні – 60.0, 40.0 та 45.0 відповідно).
- Очікування щодо чисельності працівників суттєво поліпшилися, проте не досягли нейтрального рівня: ДІ – 45.8 (у березні – 35.0).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

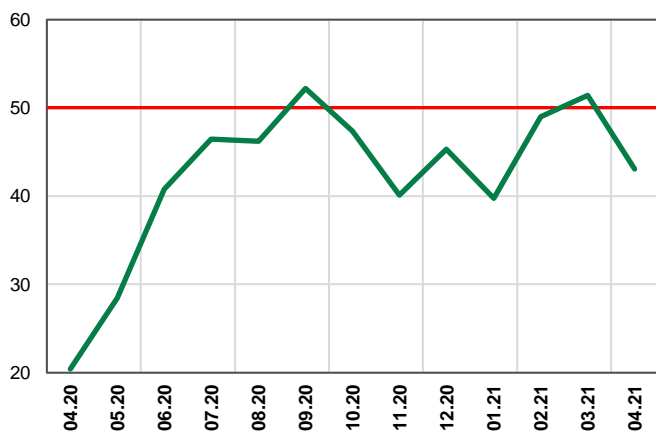
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

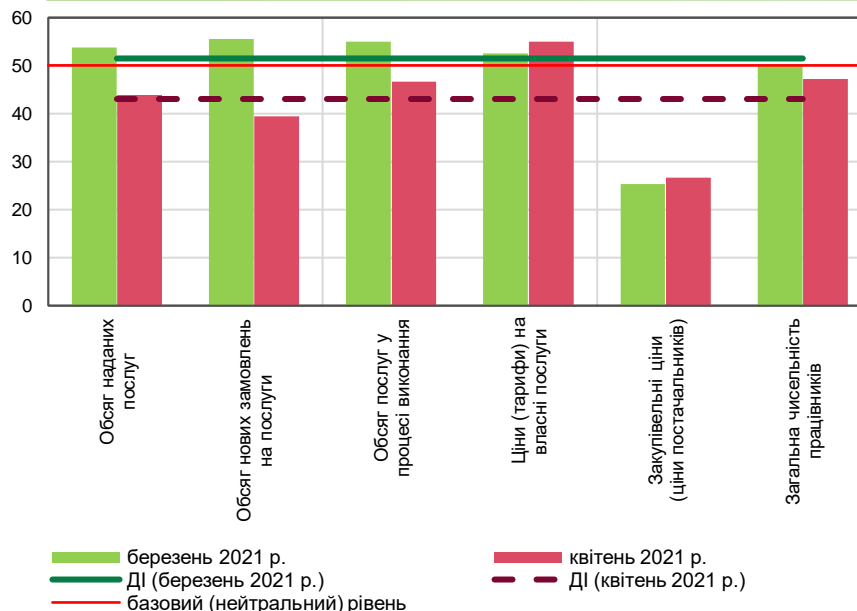
- **Очікування підприємств торгівлі погіршилися та знаходяться нижче рівноважного рівня: ДІ знизився до 48.9** (у березні – 52.2).
- Респонденти сектора очікують зменшення обсягу закупівлі товарів для продажу: ДІ – 49.3 (у березні – 56.5).
- На тлі посилення очікувань щодо зростання закупівельних цін, підприємства сектора посилили свої очікування щодо зростання вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 25.4 та 71.1 відповідно (у березні – 20.3 та 70.3). Водночас підприємства сектору очікують зменшення розміру торговельної маржі: ДІ – 34.5 (у березні – 41.3).
- **Очікується незначне зростання обсягів товарообороту: ДІ – 52.1** (у березні – 58.7).
- Підприємства торгівлі не очікують змін загальної чисельності працівників: ДІ – 50.0 (у березні – 47.8).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- Підприємства сфери послуг найсуттєвіше відреагували на запровадження посиленого карантину та значно погіршили свої очікування щодо економічних результатів своєї діяльності: **ДІ опустився нижче рівноважного рівня – до 43.0 (у березні – 51.4).**
- Очікується зниження обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також замовлень у процесі виконання: ДІ – 43.9, 39.4 та 46.7 відповідно (у березні – 53.7, 55.6 та 54.9).
- На тлі незначного зростання очікувань щодо закупівельних цін (ДІ – 26.7, у березні – 25.3), підприємства планують дещо збільшити тарифи на власні послуги: ДІ – 55.0 (у березні – 52.5).
- Очікується скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 47.2 (у березні – 50.0).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у квітні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	39	37	24
Обсяг нових замовлень на продукцію	30	47	23
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	22	55	22
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	6	77	17
Залишки готової продукції	20	58	22
Запаси сировини та матеріалів	19	61	20
Ціни на сировину та матеріали	73	27	1
Ціни на продукцію власного виробництва	41	56	3
Загальна чисельність працівників	8	78	14

Дані опитування підприємств будівництва у квітні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	33	50	17
Обсяг нових замовлень	25	67	8
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	42	42	17
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	58	42	0
Закупівля послуг підрядників	50	42	8
Вартість послуг підрядників*	25	75	0
Доступність підрядників	8	83	8
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	25	67	8
Загальна чисельність працівників	0	92	8

Дані опитування підприємств торгівлі у квітні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	34	37	30
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	54	42	4
Обсяг закупівлі товарів для продажу	28	42	30
Вартість товарів, закуплених для продажу	56	30	14
Запаси / залишки товарів для продажу*	31	48	21
Торговельна маржа	8	52	39
Загальна чисельність працівників	8	83	8

Дані опитування підприємств сфери послуг у квітні 2021 року

Показник	% відповідей		
	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	23	41	36
Обсяг нових замовлень на послуги	19	41	40
Обсяг послуг у процесі виконання	19	56	26
Ціни (тарифи) на власні послуги	16	79	6
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	47	53	0
Загальна чисельність працівників	9	77	14

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **Композитний індекс (КІ)** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)